

På övre planet visar Konstens Hus målningar av Olle Kåks. För omkring tjugo år sedan var han en mycket omdiskuterad målare. Inte för några särskilt uppseendeväckande bilder, ja hans modellmålningar, liksom de flesta andra modellmålningar, har tid efter annan ifrågasatts men det som provocerade var att han är den ende svenske konstnär som ställt ut två gånger på moderna museet. Detta skedde under Olle Granaths cheftid på museet.

Jag erinrar mig i sammanhanget en trebetygsuppsats från konstvetenskapen i Uppsala som under rubriken "Lanseringen av Olle Kåks" försökte leda i bevis ett förment komprometterande samband av ömsesidigt ryggborstande mellan dåvarande konstkritikern på Dagens Nyheter, Olle Granath, och en Olle Kåks i karriären. Granath blev efter sin tid på DN chef för Moderna museet och Kåks gjorde sina museiutställningar samt blev professor och sedermera rektor på konstakademin i Stockholm.

Man behöver inte vara någon Einstein för att begripa att det finns ett samband mellan medial uppmärksamhet och position i konstlivet, men vad uppsatsskrivaren och andra belackare bortsåg från var att Olle Kåks var, och fortfarande är, en förbållt bra målare. Upphöjelsen kunde ju vara välförtjänt. Det som smakade surt var kanske bara den vanliga svenska missunsamheten.

Kåks blev akademien trogen ett par decennier och under tiden hittade drevet andra att gläfsa åt. Först nu har han släppt undervisningen för att helt ägna sig åt det egna måleriet.

Utställningen på Konstens Hus presenterar inga direkta överraskningar. Det är lite av vad vi har vant oss att se av Kåks genom åren. Ett slags fragmentmåleri som inte har några direkta litterära förbindelser, utan bara representerar det han själv kallar "det sedda". Ett bildspråk som är lika oöversättbart som musik. Bilderna föreställer bara sig själva och det är gott nog. Bilder som visuell poesi. Själv uttrycker han det i en text på baksidan av vernissagekortet: "måleriet är ju ett alternativt uttryck för meddelande till den andre - ett uttryck utan ord. Men med samma krav som ordets: syntax, artikulation, precision eller tydlighet, dialekt, musikalitet osv."

Förutom avsaknaden av representativa betydelser ligger mycket av kvaliteterna i Kåks sensuella färgbehandling. Han arbetar ofta med täckande färg i övermålningar som skapar ett optiskt skimmer, ett spel mellan under- och överliggande lager. Tydligast ser man detta i den monumentala bilden *Skimmer/biofysik* som i sin seriella formupprepning och kolorit påminner om en bakelsemålning av popkonstnären Wayne Thiebaud.

I den stora diptyken *Grind* arbetar han med ett mönster som paradoxalt nog, till skillnad från andra mönster, inte upprepar sig. Här skimrar färgen i rosttoner mot en levande vit bakgrundsfärg.

I *Passad* dansar eleganta vegetationsformer över en grön fond och skapar rytmer och rörelse. Många av bilderna har rörelsen som ett starkt inslag i formspråket andra bilder ger i strukturerna illusionen av stoffmåleri. Över ytan i bilden *Mörk* svävar något som ser ut som bitar av fårskinn.

Bilden *Tecken* skulle kunna vara en kommentar till strömningar i tiden. Över en färgmelerad botten är ett vitt tecken uppspacklat i en form som skulle kunna tolkas som en svastika. Den upplevelsen är naturligtvis min och med vetskap om att konstverket föds i betraktarens öga så är den så god som en annan.

Friheten med konst är att min upplevelse är min och din är din och man kan inte tycka fel. Bortom bra eller dåligt, fult eller vackert ligger andra och fler kvaliteter som talar till oss. Konsten ligger i att formulera detta väl, Olle Kåks kan det.

Bertil Sundstedt